

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben Vidéken

Egy évre . . 480 600 L.

Fél évre . . 240 300 L.

Havonta 40 50 L.

Külföldre a helybeli

áraknak kétszerese

Egyes szám ára kül-

földön: 1500 osztr.

korona, 1 szokol, 2

dinár. Egyes szám

ára Bukarestben és

a helybeli pályá-

udvaron 2 L. 50 b.

NAGYVÁRADAI
NAPILÓSZERKESZTŐSÉG
és KIADÓHIVATAL:
Str. Rimánóczy-u. 4.Telefon: 21 (inter-
urban), éjjel 16-52.Sürgőnycim: NAPLÓ
© ORADEA-MARE ©Hirdetéseket a ki-
adóhivatalon kívül
eredeti díjszabás
szerint felvesz min-
den nagyobb bel- és
külf. hirdetés iroda

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP ♦ FELELŐS SZERKESZTŐ: FEHÉR DEZSŐ

Katasztrófa előtt

áll Erdély nem rég virágzó kereskedelme, para, gazdasági és gyáripari vállalatai, ha ez a most már tetőpontját elért pénzügyi krízis még tovább fojtogatja a reális bázison alapított és vezetett termelő munkát. Most már nemcsak az erdélyi, hanem a regátbeli sajtó is mind élesebben sivítja a kormány fülébe a gyors mentést és segítséget sürgető vészjelt. Sőt nem csak a sajtó, hanem a pénzügyi élet olyan vezető férfiai, mint Blank Mór is megállapítja, hogy harminc évi bankigazgatási működése óta nem ért még meg ilyen katasztrófával fenyegető pénzügyi és gazdasági krízist. A Bukarestben megtartott bankszindikátusi ankéton pedig Románia legkiválóbb pénzügyi vezérférfiai jóslták meg szomorúan, hogy ha a kormány csak még egy hónapig nézi tétlenül a hitelforrások teljes benuválságát és a magánkölcsonök maholnap a budapesti kosztépész határát elérő magas kamat számítását, egy hónap múlva a legjobb bonitású üzletek és iparvállalatok fogják beszüntetni üemeiket és a munkanélküliek száma százszérvével fog megnőni.

A helyzet Ó Romániában ép oly kétségbeesítő, mint Erdélyben. Bizonyosága ennek hogy nemcsak a bukaresti sajtó, hanem a röpiratok özöne is ostromolja a kormányt a helyzet gyors szanálásáért.

Ilyen röpirat a G. L. Trancu-Jasié, akit mint írókat sem kell olvasóinknak bemutatnunk, mert többször írt lapunk számára is igen figyelemreméltó cikkeket. Röpiratát elméleti megjegyzésekkel kezdi, de a második fejezetben már a dolog elevenítésre tapint a következő cím: „A tőkések érzékenysége és törvényeink ingatag volta”. Itt azt a belga tőkés idézi, aki egy román nagyiparosnak azt mondta: „Ismerem az önök törvényeit is nem is félnek tőlük, ha tiszteletben tartanák őket, de én az önök jövőendő törvényeitől félek”. Erre igazolásul felhossa a szerző a külföldi adósságok rendezésével kapcsolatos törvények ellentmondásait és azt, hogy míg az építkezési törvény tíz éves adómentességet biztosít, az egyenes adók egységesítéséről szóló későbbi törvény megadóztatja az új házak házbérjövödelmét.

A következő fejezet sokatmondó címe ez: „A kormány mentalitása. — Függetlenségének teljes hiánya”. Jellemzésül hivatkozik a szerző a pénzügyminiszterre, aki szerinte egyszerűen a Banca Nationala embere és így nem független. Itt csak az történik, mondja a szerző, ami a Banca Nationala érdekeinek megfelel. És ki merne ide tőkét behozni, kéri a szerző, hogy annak az intézménynek az érdekeit szolgálja vele, amelytől annyit szenvedett az ország közgazdasági élete?

A tőkehiány mérvéről beszélve, elmondja a szerző, hogy a Regát bankjai képtelenek ellátni a csatolt területek pénzügyeivel szemben azt a szerepet, amelyet régen Budapest és kisebb részben Bécs bankjai tölthettek be. Elmondja, hogy ahol békében a bankok kihelyezése 20 millió volt, most legfeljebb 40 s vannak olyan helyek, ahol még annyi sincs, mint békében, holott az árak negyvenszeresek és így legalább ilyen mértékben kellett volna növekedni a bankkihelyezésnek is. S a szerző kerekén kimondja: „A Banca Nationala egyáltalában nem tölti be azt a szerepet, amelyre az ország mai helyzetében hivatott — már akár a megértés hiánya, akár a bank szervezetlensége, akár a mostani pénzügyminiszter szelleméből áradó közöny ennek az oka.” Az új intézménytől, a Credit Industrialtól sem vár sokat s szerinte ugyanugy csődöt fog mondani, mint a hasonló okból szervezett Mezőgazdasági Bank, Tisztviselők Bankja s a Casa Rusala.

Végül pedig ezekben a pontokban foglalja össze a röpirat a legsürgősebb kívánságokat:

A kormányzásban több őszinteség és több következetesség.

A törvényekben állandóság.

A kereskedelmi törvény ama szakaszainak módosítása, amelyek a külföldi érdekelt-ség mozgását gátolják.

Az adózás terén előnyöket kell biztosítani a külföldnek.

A gazdasági természetű törvények re-

formja és a gazdasági intézmények teljesebb kiépítése. — A bányatörvény módosítása, hogy a kitermelés szabadabb legyen. — A békeszerződés 18. §-ában biztosított kétélű jogról való lemondás.

Röviden összefoglalva ezek Trancu Jasi röpiratának kívánságai. S tegyük ebben a szövegben is az „idegen” helyébe mindenütt „kisebbségi”-t és ugyan lehetne-e gazdasági téren ennél több kívánságunk? Rombolják le az előítéletből, bosszuvágyból és lekicsinylésből emelt gátakat, biztosítsák számunkra az egyenlő elbánást és Erdély munkaereje csodálatos gyorsasággal fog a romokon új életet teremteni.

Bukarestből jelentik: A Banca Nationala főtanácsa a mai napon tartott ülésében sem tudott végleges határozatra jutni a legközelebbi jövőben követendő pénzügyi politikát illetően. A gazdasági édekeltségek továbbra is a bankjegyinfláció megkezdését követelik, de a pénzügyminiszter külföldi kölcsönnel akar a pénzkrisisen segíteni. A külföldi kölcsön folyósítása hetekig elhúzódhatik s a válság közben annyira fokozódhatik, hogy a drága pénzen szerzett kölcsön is későn jön. Oromolu bankkormányzó kijelentése szerint a Banca Nationala a bankjegykibocsátás ellen foglalt mindvégig állást, mert félti valutánkat az inflációval járó következményektől. A végleges döntés most már az előjelek szerint, igen rövid idő alatt bekövetkezik.

A német polgárháború kitörése előtt.

A német birodalom területe egyetlen táborhely. Mintha a világháború mozgósításának leglázasabb napját élné, acélsisakos zászlóaljok vonulnak északra és délre, kísérv a néppszíhóznak csaknem olyan jelenségeitől, mint a nővé 1914 nyarán indultak a határok felé. De most nem az Erbfeind ellen vonulnak a német zászlóaljok a Wacht am Rhein hangjai mellett. A germánusok törzsei, társadalmi osztályai és politikai pártjai állanak egymással szemben lábhoz tett fegyverrel a szó szoros katonai értelmében. A német népre rászakadt a csapások legborzasztóbbja, a polgárháború, melynek minden napra várható kitörését aggodó borzalommal várják Európa sokat szenvedett, békét, nyugalmat áhító népei.

Véres zavargások Berlinben.

A németországi káosz egyre teljesebbé válik. Poincaré politikájának katasztrófális következményeképpen a német birodalom gazdasági összeomlása nyomán beállt a teljes felfordulás. Berlinben véres zavargások vannak, a bajor-thüringiai határon németek állnak fegyveresen egymással szemben, a központi kormány válsága még egyre tart s a megoldás egyre késik. A jóvátételi konferencia összehívását pedig, amely az első lépés

lenne a szerencsétlenségbe döntött birodalom ta'praállítására, Poincaré ugyancsak igyekszik meggyújtani.

A francia politika céljaira egyébként élénk világot vetnek a párisi lapoknak a francia miniszterelnöktől sugármazott cikkei. Így a „Temps” a német belső helyzet megbeszélése során kijelenti, hogy a nagykövetek értekezlete legközelebb figyelemztetést intéz a német kormányhoz, hogy végre biztosítsa a szövetségesközi katonai ellenőrző bizottság tiszteletbentartását. Ez az alkalom, úgy látszik, közvetlenül küszöbön áll. A nagykövetek értekezlete emlékeztethetné Stresemannt arra, hogy Bajorországban olyan uralmat engedett nagyra nőni, amely minden ellenőrzést kizár, még ha a birodalomban meg is lett volna rá a hajlandóság. A lap azt javasolja, adja tudtul a francia kormány Berlinben, hogy a belpolitikai viszonyok minden megváltoztatása, amennyiben Franciaországot védelme érdekében nagyobb feladatokra kényszeríti, akadály minden moratóriumnak, úgy, hogy Németországnak emiatt többet kellene megfizetni.

A francia ujság cikkével kapcsolatban egy német félhivatalos közlemény megállapítja, hogy a francia kormány a fegyverszüneti egyezmény megkötése óta és különösen

ez év kezdetéől egyre erősödő nyomásával folyton nehezebbé tette a belső rend fenntartását. Franciaország Németországot belülről akarja megrendíteni, mert állapota így biztosítja leginkább az ő biztonságát, azonban ezt a megrendített Németországot felülre akarja tenni minden Franciaországra nézve kellemetlen következményért.

A berlini fosztogatások.

Berlinből jelentik: Késő este és az éjszaka folyamán a város északi részében és központjában összeütközésekre került a sor a fosztogatók és a rendőrség között, amelyek során egy ember megsebesült, egy másik pedig meghalt.

Ma délelőlt a város központjában csoportosulások támadtak. Az utcákat állandóan rendőrautók járták be. Délben Charlottenburban újból fosztogatni kezdtek.

Tegnap a városnak ugyyszólván valamennyi részében összesen több mint száz esetben fosztogattak. Folytonosan újabb fosztogatásokról érkeznek jelentések. Egy esetben egy rendőrtisztviselőnek, akit a tömeg szorongatott helyzetbe hozott, lövésegyverét kellett használnia, amellyel két személyt megsebesített.

A Münzstrassén, Grenadierstrassén, Dragonerstrassén, Hirtenstrassén és a Linienstrassén a boltokat kifosztották és a zsidókül-ejű járókelőket kirabolták, sőt egyiket-másikat egy szál ingre levetkőztették.

Több lap a zavargást antiszemita izgatók bujtogatásának tulajdonítja. Tegnap este a Friedrichstrassén egy csomó fiatalember fel-tartóztatta a zsidókül-ejű embereket és pár esetben bántalmazta őket.

A thüringiai határ védelme.

Berlinből jelentik: Reinhardt vezérőrnagynak, a thüringiai végrehajtó határon birtokosának, aki eddig csupán csekélyebb csapattestek fölött rendelkezett, több zászló-

aljat, üteget és lovasszázadot bocsátottak rendelkezésre erősítésül. Az erősítés célja, hogy a tábornok minden körülmények között gondoskodhassék parancsai végrehajtásáról, ugy-szintén a rend és nyugalom biztosításáról. Hir szerint Ehrhardt korvettkapitány Coburg-ban tartózkodik.

Weimárból jelentik: A thüringiai országos rendőrség vezetőjét Masse tábornoknak, a harmadik lovashadosztály parancsnokának rendelték alá, akit megbíztak azzal, hogy a rendelkezésére bocsátott birodalmi véderő-csapatokkal szilárd támogatásban részesítse a thüringiai országos rendőrséget és hajtsa végre a proletárszázadok felosztatását és üldözését.

Bajor országos rendőrség van a határon.

Stuttgart, november 7. Az V. véderő-kerületi parancsnokság azokkal a hírekkel kapcsolatban, hogy a bajor északi határon harci szövetségek gyülekeznek, továbbá, hogy négy gyalogosezred és „nagy tűzérési tömegek” már thüringiai területen gyülekeztek össze, a következőket jelenti ki: Gondos vizsgálat megállapította, hogy a határon tulaj-donképpen bajor országos rendőrség van két-ezerfőnyi segédrendőrséggel megerősítve, amelynek embereit helybeli szervezetekből toborozták. Az a hír, hogy a bajor hadosz-tály csapatai állanak Bajorország északi hatá-rán, téves.

Szeparatisták véres harca.

A Kölnische Zeitung szerint tegnap Kaiserslautenben a szeparatisták között, akik az éjszaka folyamán erősítéseket kaptak és a lakosság között, összeütközésre került a sor, amelyben négyen megsebesültek. A meg-szálló hatóság a német védőrendőrségnek megtiltotta a szeparatisták ellen a fegyver-használatot. A rendőrség erre való tekintet-tel abbahagyta a szolgálatot.

Az orosz hadsereg Lengyelországon át akar bevonulni Németországba.

A román kormány Varsóból értesülést szerzett arról, hogy Oroszország tényleg elő-készületeket tesz Lengyelország ellen. Hiva-talos távirat jelenti, hogy Szovjet Oroszország négy legfiatalabb korosztályt mozgósított és ezidő szerint hat korosztály teljesít katonai szolgálatot. A román vezérkar és a legfőbb katonai hatóságok kellően vannak informálva az oroszországi eseményekről.

Trotsky legutóbb nagyjelentőségű beszé-det tartott a Moszkvában tartott munkásgyű-lésen, amely alkalommal részletesen ismer-tette az európai helyzetet és megelégedését fejezte ki a német forradalom térhódítása fe-llett. Azt hiszi, hogy Franciaország nem fogja tudni megakadályozni a német munkásság győzedelmes térhódítását.

A lengyel kérdésre vonatkozólag szó-szerint a következőket mondotta:

— Nem hiszem, hogy Lengyelország a fel-lázadt Németország ellen támadna. Ebben az esetben a lengyel kérdést nyíltan fog kelleni megoldani, nem pedig diplomáciai uton. Trotsky beszédét azzal fejezte be, hogy biztosítja Lengyelországot sértetlenségéről arra az esetre, ha a szovjet csapatoknak szabad átvonulását nem akadályozza Németország felé. Hiszi azonban, hogy Oroszország ki fogja kerülni a háborút és hogy Németor-szágnak a forradalmi győzelem kivívásához idegen segítségre nem lesz szüksége.

Párisból jelenti a Rador: A nagyköve-tek tanácsa jegyzéket intézett Németország-hoz és felszólította a német kormányt, hogy november 10-éig közölje, milyen intézkedé-seket tett a szövetséges katonai ellenőrző-bizottságok munkájának könnyítésére.

Párisból jelenti a Rador: Hivatalos kö-rök véleménye szerint a francia kormány fi-gyelemmel kíséri a németországi eseménye-

ket, azonban nem találják szükségesnek a szövetségesek közti intervenciós tárgyalások megindítását.

A Nagyváradon megtartandó orthodox zsidó kongresszus.

Hirt adtunk volt róla, hogy az orth. zsidó kongresszust f. hó 27. és 28. ra Nagy-váradra hívták egybe. A kongresszust élénk érdeklődés előzi meg. Országsszerte a hitköz-ségekben delegátusokat választanak és egyes hitközségekben erős küzdelemre van kilátás.

Érdekesnek tartottuk ebben a dologban az orthodox ügyek egyik legalaposabb ismerő-jének: Ullmann Ábrahám hitközségi főjegyző-nek, tájékoztatását kikérni.

Kérdéseinkre, hogy mi indította az ortho-dox központi irodát a kongresszus egybehi-vására, mi a célja, tárgysorozata, programja a jövőre nézve, mi lesz az orth. központi iroda elnökének lemondásával és a Nagyvá-radtól elvont nyilvános rabbiiskolával, a kö-vetkező felvilágosítást nyújtotta:

— Az orth. központi iroda vezetősége kötelességének tudatában már két hónappal ezelőtt lépéseket tett a kultuszminisztériumban a kongresszus egybehívásának módjait megállapítása iránt, minthogy mandátuma ez év végével lejár. A tárgyalások ez irányban sokáig elhúzódtak, míg végre a központi iroda elnöke személyesen eljárt az ügyben és kieszközlte a hozzájárulást az általa megállapi-tott és előterjesztett módzatokhoz és javas-latokhoz.

Minden más kombináció a kongresszus egybehívását illetően merő fantázia.

A kongresszus egyedüli célja az 50-es tagu képviselőtestületet megválasztani, egyéb

tárgysorozata nem is lesz. A megválasztandó képviselőtestületnek feladata aztán az orth. központi vezetőséget újabb 3 évi időtar-tamra megválasztani és a különböző bizott-ságokat megalakítani.

Az 50 es képviselőség első gyűlése való-szinűleg Kolozsvárott lesz, minthogy a zsidó ügyek minisztériumi vezetője, Jonescu Péter vezérigazgató szintén résztvenni óhajt a gyű-lésen és elfoglaltsága miatt az oly hosszú utat — Nagyváradig — bajosan teheti meg. Már pedig az orthodoxia jelenlegi vezetősége súlyt helyez a kiváló férfiúnak a gyűlésen való megjelenésére, mivel ott tiszta képet nyerhet arról, mi az orthodoxia igazi kíván-sága és óhaja, kiket ismer el vezetőként és kik azok, akik a minisztériumot téves infor-mációkkal a maguk céljaira és fondorlatos törekvéseikre felhasználni iparkodnak.

Az orthodoxia vezetőségének programja a jövőre nézve természetesen nincs, nem is lehet, minthogy új választás alá kerül s nincs kizárva, hogy a régiek közül többen mandátumot sem vállalnak. Ugyiszintén az elnöki személyt illetőleg kétségkívül válto-zás áll be, amennyiben az orthodox központi iroda jelenlegi vezetője és elnöke tisztségétől minden körülmények között megválni szán-déskzik. Indokul felhozta, hogy bár az ortho-doxia egyedüli illetékes tényezői mind kész-séggel támogatják, bizalommal és odaadással vannak iránta, de működése meddőnek mutat-kozik és kevés kilátása van kézzelfogható eredmények elérésére. Egyrészt a viszonyok rendezetlenségén és a helyzet kuszáltságán megtörik minden jó akarat, de súlyosbítja a dolgot az ál orthodox hitközségek vezető-férfiainak garázdálkodása, erőteljes aknamun-kája, amit az iroda ellen csökönyös kitartás-sal az unifikáció céljából végeznek, nem átálva politikusokat, prefektusokat, más vallásu egy-házi főméltóságokat az iroda ellen felvonul-tatni. Ennek az áldatlan sötét munkának tulajdonítható, hogy a kongresszus által 3 évvel ezelőtt egyhangulag elfogadott és kellő időben benyújtott orthodox tervezeti szabály-zatok a mai napig sem nyertek jóváhagyást. Ugyancsak ennek az aknamunkának köszön-hető, hogy a beszercei iroda által megszer-kesztett és jóváhagyás végett beterjesztett rabbiiskolai szabályzat elintézetlenül maradt. Bárki jöjjön ezután is és bármily vezetőség ke-rül is az ügyek élére, keserves küzdelmet kell folytatnia a kerülő utakon haladó alakokkal, az ál orthodoxokkal szemben és épp oly ke-vés kilátás lehet a jövőben valamely ered-ményre, mint eddig.

— Ami a Nagyváradtól elvont és Ko-lozsvárra átruházott nyilvános rabbiiskolai engedélyt illeti, szintén ál orthodoxok akna-munkájának eredménye, ami ellen a központi iroda erőlyes beadványban tiltakozott a mi-nisztériumnál; többek között felhozván, hogy a rabbinevelést Kolozsváron nem találja cél-szerűnek, minthogy ott az orthodox légkör inficiálva van vallástalan elemek részéről,

Rosé, a világhírű kvartet váradi hang- versenye a Katholikus Körben 13-án

Jegyek a Hegedüs Hirlap-
irodában kaphatók.

aknek minden törekvése az ortodoxiát a nológiával egyesíteni és utóbbinak jármába hitani. Kifog solta, hogy a rabbiisko a igazgását oly férriu a bizzák, aki saját hitköz-ségében vallásilag teljesen megbízhatónak el nem ismerik. Abszurditás tehát, hogy az an férriu, akit a kásreszbe való beszólás gától megfosztották és akinek egyébként is bbinikus tudományos képzettsége nem meg-lelő magas fokon áll, a jövő rabbi gene-át őt nevelje és kiképezze. A képesség és a megbízhatóság hiánya vélszkiáltóan ellenmond z ilyen intézkedésnek! Ebbe az ortodoxia oha bele nem törődik, soha semmi körülmé-yeek között bele nem nyugszik!

Jonescu Peter miniszteri vezérigazgató, kinek a zsidó ügyek intézésében kiváló szakértelme és szakavatottsága van, ígérte-t ett a beadványban foglaltaknak megfonto-asára és kilátásba helyezte, hogy az ortho-dox országos képviselőségnek döntését ebben az ügyben feltétlen érvényre fogja juttatni. Az utolsó szó tehát a rabbiiskola-ügyben nem hangzott el. Azt Nagyvárad még bizonyára visszakapja.

— A harmónia egyébként a központi iroda és a minisztérium illetékes tényezői között meg volna, amit bizonyít a vezérigaz-gatónak a központi iroda kérelmére tett előterjesztése az iroda szubvencionálása te-kintetében s amely előterjesztést más napra már effektuálta is.

— Nagy bajt okoz még a hitközségek szűkeblősége is, amennyiben kelő anyagi áldozatot nem nyújtanak a vezetőségnek, s bármiként alakul a dolog, az orthodox ér-dekek védelme és megóvása csak akkor szá-míthat biztos alapsra, ha az orthodox hitköz-ségek a megfelelő áldozatokat e célra kész-séggel meghozzák.

Érdekes feljelentés a Banca Nationala igazgatója ellen.

Bűnjelként foglalkoznak le a Veiszlovits-telepről elvitt szerszámokat.

Veiszlovits Lajos, az ismert temetkezési intézet tulajdonosa feljelentést tett az ügyés-ségén Stefan Ciuntu, a Banca Nationala nagy-váradi fiókjának igazgatója ellen egy, az el-múlt napokban lejátszódott különös incidens következményeképpen. Veiszlovits Lajosnak a Banca Nationala épülete mellett van egy sarkföldfeldolgozó telepe. A feljelentés szerint hétfőn Ciuntu Stefan igazgató intézkedésére, alkalmazottai a telepen dolgozó munkásoktól elvették a kalapácsokat, vésőket és egyéb szerszámokat azzal, hogy a tisztviselők nem tudnak nyugodtan dolgozni attól a kalapá-csolástól és zajtól, amivel a sarkföldfeldolgozás jár. A szerszámok elvételénél asszisztált a Banca Nationala épületét őrző rendőrszolgálat is.

Veiszlovits Lajos jogi képviselője útján magánlakásért és egyéb minősítés címén is tette meg feljelentését és az ügyészség indít-ványára a vizsgálóbíró elrendelte a munká-soktól elvett szerszámok bűnjelként való le-foglalását. A lefoglalást elrendelő végzéssel megkereste a rendőrséget, amely a lefoglalást végrehajtja.

ANGOL szöveteim

dús választékban raktáron.
Elsőrendű munka! Szolid kiszolgálás!
Szalon-öltönyök a legújabb párisi divát
szerint készülnek üzletben.

Hackmayer, uriszabó
Str. Avram Jancu (Kossuth u.) 2.

Ma délután lesz ítélet a Bugariu-ügyben.

A hegyközű aki jegyző ellen egyre több terhelő adatot szolgáltatnak a tanuk. Csak-nem kivétel nélkül azt vallják, hogy Bugariu készült Csiki György meggyilkolására, mert elárulta, hogy a Juhászék padlásán talált fegyvert ő csempészte oda. Altalában meg-állapítható, hogy a jegyző brutálisan viselke-dett a falusiakkal szemben, akikkel valami nézeteltérése volt, azt ütötte-verte. A mentő-tanuk sem tudnak jelentékenyebben segíteni, inkább más szavakkal, enyhébben fejezik ki azt, amit a terhelő tanuk határozottan mon-danak el.

A tegnapi tárgyalás során próbálták ki azt a revolvert, melyet Bugariu beszovalta-tott. A fegyverszakértő, miután próbaövést tett, kijelentette, hogy a forgópisztoly olyan rozoga állapotban van, hogy csoda, ha elsül. Atütő ereje csekély, közelről ronsol, de na-gyobb távolságról csaknem ártalmatlan.

A fegyverszakértő és a bíróság ezután levonul az udvarra, ahol löpróbát tartanak. A revolver többször csüörtököt mondott, míg egyszer elsült, de a golyó nem ütötte át a puha fadestekát, csak behorpasztotta.

Somogyi Imre a következő tanu. Az ablakból látta, amint Bugariu agyonlőtte Csikot, de elszaladt, nehogy őrnek állítsák oda.

Szentési Lajos, Bugariu tanuja elmondja, hogy C.iki, miután a jegyző összetörte, el-ment hozzá és azt mondta, hogy ha még egyszer hozzá nyul, agyonüti a fejszével.

Bánca Sándor volt az, akit őrnek ál-lítottak a hulla mellé. A fejsze már akkor ott volt a halott fejénél.

— Vigyázzatok erre a gazemberre — adta ki a parancsot a jegyző — de azt nem említette, hogy a fejszével le akarta őt ütni Csiki.

Ismét Pápai Lajost hívja be az elnök és megmutatja neki a revolvert. A tanu eskü alatt állítja, hogy az sohasem volt Bugariu-nál, hanem egy browninger pisztollyal járt ál-landóan. Juhász Sándor is ezt vallja.

— Ismerem a jegyző ur browningját, mert egy párszor mellbevágott vele.

Kalmár Imre részletesen mondja el a történeteket. A gyilkosság estéjén korán fe-küdt le és a nagy zajra a felesége költötte fel azzal, hogy verik Csikot. Rögtön ezután Csiki anyósa hozzájuk menekült, de ő félt és elküldte. Egy udvaron lakott a meggyilkolt-tal, mindent tud. Hallotta, amikor a kisbíró segítségért kiáltott és a jegyző ezt felelte:

— Majd adok én neked és azoknak is adok, akik ide mernek jönni.

Aztán hallotta, hogy Bugariu rákiáltott a menekülő Csikire, hogy álljon meg. Es el-dördült a lövés. A következő pillanatban a kis Csiki-fiu felkiáltott: *Nincs apám!* Alig telt el egy néhány perc, a jegyző megverte az ablakát és kirendelte őrt állani. Míg a nadrágját huzta, látta, hogy Bugariu bement Csiki házába, kihozta a baltát és odaállította a halott fejéhez.

— Nem botot hozott ki? — kérdi az elnök.

— Nem. Ismerem a baltát, egészen hatá-rozottan láttam, hogy balta volt.

E'mondja még, hogy négy-szer volt tanuja annak, amikor a jegyző Csikit megverte. Ugy döngött szegény ember az ütések alatt, mint a hordó.

— Vagy kipusztulsz a faluból, vagy megdöglesz, ku'yal — kiabálta ilyenkor dü-hösen.

Állítja, hogy browninggal történt a gyil-kosság. A tanut megeskették.

Högye Sándor, reformáus tanító, aki szintén terhelő vallomást tett, kijelenti, hogy három revolvert ismert Bugariunál, de azt, amelyet bűnjelként beszovaltak, ő soha nem látta.

Stefán csendőrnem emlékszik semmire. Vallomása bizonytalan.

Lukács Lajos földműves, szomszédja volt Csikinek. A gyilkosság éjszakáján háza előtt, az eresz alatt aludt és arra ébredt, amikor a jegyző verte az ablakot és kérte Csikitől a ruhát. Hallotta, amint kiáltotta!

— Nagy legények voltak ma! Add ki a ruhát.

Csiki azt felelte, hogy holnap elviszi személyesen. Erre a jegyző nekiesett a konyha-ajónak és puskatussal döngötte. Jajgatás, segítségkiáltás hallatszott a szobából, majd Csiki kiszaladt, Bugariu utána és 3—4 lépés-ről a kis vályogkerítés előtt lelőtte. A kis-bírónál nem volt balta, de látta, hogy a jegyző visszament a házba és kihozta a fej-szét, amit a hulla mellé állított. Az öröknek ezt mondta:

— Vigyázzatok erre a gazemberre, ne-hogy kutya vagy macska kikezdje.

U, is többször megfenyegette a revol-verével, de nem azzal, ami az elnök előtt fekszik.

Somogyi Mihály tanu hallotta, amikor a jegyző ráparancsolt a halott őrző embe-rekre:

— Ugy maradjon itt minden, ahogyan elrendeztem.

Bodó László megerősíti, hogy C.iki, miután a jegyző összetörte, a szövetekezet boltjában kijelentette, hogy 500 leut ígért neki Bugariu, ha a fegyvert Juhász padlá-sára csempészi. Csiki akkor így beszélt:

— Tudom, hogy meghalok, mert a jegyző megöl, de könnyíteni akarok a lelkiismerete-men és elmondom a tiszta igazságot.

Az elnök egy órákor délután félnégyre halasztotta a hátralévő tanuk kihallgatását.

Egri Sándor, Farkas Károly és Silberstein Herman jelentéketlen vallomásai után Bíró Gusztáv nyugalmazott kö-jegyző elmondja, hogy Bugariu mindig revolverrel, előbb bro-vninggal, később pedig frommerpisztollyal járt. Amikor a fegyvereket elkobozták a levegőbe lőtt:

— Hadd tudja meg a falu, hogy van még fegyverem. Auval a gazember Csikivel pedig még ma este leszámolok.

Bugariu közbeszól:

— Bíró csinálta ellenem az egész propa-gandát.

Tanu ti takozik a gyanúsítás ellen, hogy a község közvéleményét befolyásolta volna. Megesketik.

Lakatos Károly földműves, Finta Antal gazdálkodó, Farkas Elek, Hadházi Ferenc és Vanke Márta, a vádlott menyasszonya a vé-delem tanui. Csak Vanke Márta mondott el néhány enyhítő momentumot, amit halomás után, a jegyző elbeszéléséből szerzett. A gyil-kosság után Bugariu ujját ő kötözte be, vér-zett erősen.

Ma délelőtt a perbeszédre kerül a sor és délután meghozza a bíróság az ítéletet.

Teljesen ingyen

sehol sem vásárolhat elsőrendű sock-nit, harisnyát, keztyűt és díszmü-árut, de igen jutányosan hozzájut-hat e cikkekhez, ha azokat a Str. Avram Jancu (volt Kossuth-utca) 12. sz. alatt megnyílt bazárban szerzi be. Játékarukban óriási választék!!

LEGJOBB BORKABÁTOR FUCHSNÁL

CALEA
VICTORIEI 1.
TELEFON
6-98.

November végéig készen lesz az új piac.

Sor kerül a vásárcsarnok építésére is.

Amikor a belügyminiszter jóváhagyta a városnak a piac rendezésére vonatkozó terveit és költségvetését, a városi tanács azonnal hozzákezdett a Nagypiac burkolásához. A Szent László-térről felszedett betonkockákat átvitték a Nagypiac-térre és megkezdődött a munka, hogy az agyagos, sáros vásártér helyét kikövezzék, modern és higiéniai szempontból is kifogástalan piac foglalja el. A burkolási munkálatok már előrehaladtak ugyanarra, hogy november végén készen is lesz a piac. Ott, ahol a villamos sínek vannak, két oldalt korlátokat húznak, hogy esetleges szerencsétlenségeknek elejét vegyék. A burkolási munkálatok befejezte után a szénapiac eltávolítása fog következni, melyet a Lóvásár-térre helyeznek át.

Ilyen módon már meg fog valósulni a városi tanács piacerendezési tervének egy részlete. Ezekkel a munkálatokkal azonban még nem lesz készen az egész terv, mert hátra marad annak legfontosabb részlete és pedig a vásárcsarnok létesítése. Előreláthatólag ez a terv sem fog sokáig csak terv maradni, mert a tanácsnak előkelt szándéka, hogy a vásárcsarnokot rövidesen felépíti. A kormány maga is nagyobb összegű támogatást helyezt kiállításba, a röviddel ezelőtt megalakult állami hitelintézettől is remélhető nagyobb összegű kölcsön, sőt — mint illetékes helyen értesültünk — bukaresti magánpénzügyintézetek sem zárkoznak el az elől, hogy Nagyvárad városának, mely megfelelő garanciákkal rendelkezik, kölcsönt folyósítsanak és így a tanács elő fogja tudni teremteni azt az összeget még a mai súlyos pénzkriszisen is, ami a vásárcsarnok építéséhez szükséges.

Ha azonban mindezeknek a reménységeknek ellenére sem állna a városnak módjában ezt a felette fontos és szükséges intézményt megvalósítani, akkor el kell fogadni azt az ajánlatot, mely egy magán vállalkozás részéről érkezett, mert az a fontos, hogy Nagyváradnak vásárcsarnoka legyen.

Dr. Bucsa Coriolan polgármester naponta ellenőrzi a piac burkolási munkálatait és örömmel látja a terv megvalósulásának napról napra való előrehaladását. A polgármestert külön szeretet fűzi ezekhez a munkálatokhoz, mert régi terve és polgármesteriségének első percétől fogva szorgalmazza, hogy Nagyváradnak rendezett piaca és vásárcsarnoka legyen.

Kiss Lajos megfélebbzte a letartóztatását.

Tegnap számunkban megírtuk, hogy Kiss Lajos előtt a vizsgálóbíró kihirdette az ellene hozott letartóztatási határozatot.

Kiss Lajos jogi képviselője után tegnap a vádtanácsához felelőzést nyújtott be a vizsgálóbíró végzése ellen és szabadlábra helyezését kéri. A felelőzésekben Kiss azt igyekszik bizonyítani, hogy ő nem követett el büntetendő cselekményt, nem sikkasztott. Ő a neki Nagyváradon átadott leu összegekért a megfelelő magyar koronát Budapesten az intézményezetteknek kifizette, ezek azonban a pénzt visszaadták neki koszába. Míg pénze volt, rendesen fizette a koszt kamatot, csak mikor a balse beállott, nem tudta kötelezettségeit teljesíteni. Haladékot kért, de hitelezői nem adtak neki. Szerinte itt polgáriper után érvényesíthető kölcsönügyletről van szó.

Több esetben a fizetési határidő még le sem járt. Így a Banca Centralával szemben sem, pedig ez van leginkább — 30 millió magyar koronával — érdekelve és ennek dacára már feljelentették. Kijelenti, hogy ő a

pénzeket vissza fogja fizetni, a fedezete meg van rá, miután részvényei vannak.

A vádtanács a közeli napokban dönt a beadott felelőzések ügyében.

Visszaállítják a pénzügyigazgatóságon a számvevőszégi rendszert.

A folyó évi április hó elsején életbelépett és a pénzügyi adminisztrációra vonatkozó új rendszer nem vált be. Ugy a közigazgatási hatóságok, mint a jogi személyek és magánosok érezték az új rendszer hátrányát különösen a pénzküitalásnál, mert minden a pénzügyigazgatóság pénztáránál kifizetendő tételt előbb Bukarestben revideálni kellett, miután a pénzügyigazgatóság számvevőszégét feloszlatták. Az új rendszer mellett az ellenőrzés is nehézkessé vált, a pénztárkezelés áttekinthetése nem volt olyan egyszerű, mint annakelőtte.

A minden oldalról felmerülő panaszok arra késztették a pénzügyminiszteriumot, hogy a rendelkezéseket módosítsa. Ezt mutatja a nagyváradai pénzügyigazgatósághoz tegnap érkezett leirat, mely körvonalozza a módosításokat.

A rendeletre vonatkozólag Coroiu Sándor pénzügyigazgató munkatársunknak a következőket mondta:

— Ami a pénzügyi adminisztrációra legfontosabb: visszaállítják a pénzügyigazgatóságok számvevőszégét. Ez az intézkedés a pénztár működésének ellenőrzését nagyban megkönnyíti a jelenlegi rendszerrel szemben, amikor a legterhebb feladat: a pénztári ellenőrzés. Minden pénzügyigazgató mellé pénzügyigazgató-helyetteset neveznek ki, úgy, hogy a jelenleg egy emberre háruló óriási munka meg fog oszlani és a pénzügyigazgató ellenőrzési jogát süröbben fogja gyakorolhatni. A helyettes igazgató lesz az adminisztrációs élén, míg az igazgató — mint régebben is volt — inkább reprezentálni fog.

— Az összes adópénztárak ellenőrzése a pénzügyigazgató hatáskörébe fog tartozni.

— A rendelet többi módosításai lényegtelenek.

Két gyilkosság egy órában.

Érdekes kihallgatás a vizsgálóbíró előtt.

Mintegy két héttel ezelőtt, Hegyközsáldobágy község határában — mint arról ennek idején részletesen beszámoltunk — borzalmas vendetta történt. Nagyváradról hazatérő legények, egyik társukat, Nagy Ferencet utközben négy lésszurással meggyilkolták. A legények katonai írásait láttamoztatni jártak Nagyváradon és szomorúan érdekes, hogy ugyanazon a napon, csaknem ugyanazon órában, egy másik községben is gyilkosság történt, amelyet ugyancsak katonai okmányok láttamoztatása után hazatérő legények követtek el a Belényes melletti Nyégerfalva községben.

Hintz Péteren és rokonán, Hintz Miklóson kívül Jurj Miklós és Ketz Miron vettek részt abban a korcsmai mulatságban, amelyet Nagyváradról való hazatérésük után rendezett a négy legény. Mikor az italmérést már be kellett zárni, a korcsmáros lakásába vonultak és ott ittak tovább. Mulatozás közben verekedés tört ki. Hintz Péter rokonával, Hintz Miklóssal kelt bírokra, de ez erősebb és kevésbé ittas lévén, maga alá gyűrte. Egyszer csak fájdalmas kiáltással elengedte Hintz Miklós legyőzött ellenfelét. Megtorodott, majd véresen a földre bukott. A többiek odasiettek és látták, hogy barátjuk súlyos sebből vérzik. Hintz Péter ugyanis bicskát rántott és hasbaszurta legyőzöttjét, aki néhány óra múlva kiszívott.

A belényesi csendőrség a verekedés összes szereplőit letartóztatta és bekísérte az ügyészség fogházába. A vizsgálóbíró tegnap kihirdette az előzetes letartóztatást. A többieket pedig a főtárgyalásig szabadlábra helyezte.

A nagy uzsorások szabadon garázdálkodnak.

Bukarestből jelentik: A szenátus tegnapi ülésén napirend előtt Macovei lelkész kéri a hadiövégek érdekében a halottányilvántatási eljárás egyszerűsítését.

Marzescu miniszter megnyugtatta a felszólalót, hogy a kérdést rendezni fogja.

Polycrat kéri a kormányt, milyen intézkedéseket tett az egyre növekedő drágaság leküzdésére, milyen bizottságok foglalkoznak a kérdéssel és milyen eredményeket értek el eddig. Megállapítja, hogy az uszori törvény teljesen alkalmatlan a kérdés megoldására és ha már alkalmazzák is, mindig a kiskereskedőket sújti, a nagy uzsorások szabadon garázdálkodhatnak. Sürgős intézkedéseket követel.

Popovici tiltakozik a táviratblankettáknak hirdetési célokra való felhasználása ellen, mert ez nem méltó az állami posta tekintélyéhez.

Ezután áttértek a felirati vita folytatására.

Voicu kéri a tisztviselői fizetések sürgős rendezését.

Costasescu parasztpárti visszautasítja azt a vádat, mintha pártja bolsevik volna, majd rámutat arra, hogy az alkotmányt az ország érdekei ellen alkották meg. Beszél az ipari és a mezőgazdasági válságról és megállapítja, hogy a kormány ebben az irányban semminő intézkedést nem tett.

Bukarestből jelentik: Az egyetemi tanács elhatározta, hogy megkezdje az előadásokat. A folyó tanévben megfogantozott az egyetemi hallgatók száma, Jassyban a tavalyi létszám egyharmada iratkozott csak be.

Bukarestből jelentik: Molof bolgár mezőgazdasági miniszter romániai utjáról hazatérve, jelentést tett a kormánynak romániai utjáról. Jelentése nyomán a bolgár kormány elhatározta, hogy a két ország gazdasági összeköttetéseit erősíteni fogja. Számos ipari cikket fognak importálni Romániából.

Bukarestből jelentik: A kanadai kormány értesítette a román kormányt, hogy hajlandó 6000 Románia területén élő ukrániai menekültet befogadni.

Bukarestből jelentik: Mardarescu tábornok hadügyminiszter ma este Temesvárra utazott, hogy a királyi család tervbe vett utazását előkészítse. A királyi pár, a kormány több tagjának kíséretében szombaton Aradot, vasárnap és hétfőn Temesvárt, kedden Lugost fogja meglátogatni.

* Rimanóczy-utcán a Royal mellett, Kertész Reclam üzletében megbízható, jó minőségű vásznak, schiffonok, damaszt árak olcsóbban szerezhetők be, mint bárhol.

Alkalmi vétel

Olaszi városrészben levő ujonnan most épült, szép három szoba, konyhából álló lakás, amely azonnal elfoglalható és amelyhez istálló is tartozik, 210.000 lei vételárban eladó.

Közelebbi értesítést ad: Adásvételi Részvénytársaság Parcul Traian (Széchenyi-tér) 12. Értesítési idő délután 4-6 óra között.

Kereskedők figyelmébe! Megnyílt az ujonnan berendezett

„TEXTILIMPORT“

angro áruház Oradea-Mare Str. Nicolae Jorga 6. (Zöldfa-utca)

Óriási választék érkezett Hosenzeugok, vásznak, frenchek, Molinok, férfi szövetek stb.

A szatmári rabbi vallomása a Reinitz-ügyben.

Reinitz híres papi családból származik.

(Szatmári tudósítónktól) A tömeggyilkos Reinitz-ügyben újabb bizonyító adatokra nem kaptunk a nyomozó hatóságok. Négy nappal ezelőtt még úgy volt, hogy a vizsgálóbíró csak a jövő szombatra készül el az eddigi nyomozás és vizsgálat anyagának feldolgozásával és így a tanúkihallgatások is csak a jövő héten kezdődnek meg. Most azonban hirtelen fordulat állott be az ügyben, mert dr. Déry bíró, aki a vizsgálatot vezeti, megidézte Grünbaum szatmári rabbit, mint tanút hallgatni.

Az egyik áldozat felesége: Grószné egyben, amikor a Reinitz-ügy első híreiről tudomást szerzett, felkereste a rabbit és annak a gyanúnak adott kifejezést, hogy elment urának gyilkosa szintén Reinitz volt. Grünbaum rabbi erre az asszonnyal együtt megéhez hívatta Reinitzt. Reinitz tagadta a borzalmas vádat, annyit azonban beismer, hogy üzleti összeköttetésben állott Grósznával. Legutóbb valami szacharin-üzlet lebonyolítását ajánlotta neki, amit ő azonban visszautasított.

A vizsgálóbíró a rabbitól megkérdezte, hogy mi az impressziója Reinitzről. A tanú vizsgálóbíró kérdésére kijelentette, hogy szinte jámbor embernek gondolta Reinitzt, később sok gyanús körülmény megrázkéztette ezt a hitet benne, úgy, hogy nem tartja kártnak, hogy a gyilkosságokat tényleg Reinitz követte el. Amikor Reinitz és Grószné lájrtak, Reinitz mereven visszautasította az asszony borzalmas vádját.

A kihallgatás után fölkeresték Grünbaum rabbit, aki az ügyre vonatkozólag a következőképpen nyilatkozott:

— A körülmények arra vallanak, hogy Reinitz tényleg bűnös, akinek el kell venni a büntetését. Megdöbbenéssel tölt el az a tudat, hogy a többszörös rablógyilkosság vádjával terhelt Reinitz híres papi családnak a tagja. Személyesen én nem igen ismerem Reinitzt, csak családjáról tudom, hogy istentől, jámbor emberekből áll, akik közül nem az a zsidóság körében nagy hírnévre tett szert. Nagypja ismert rabbi volt. Másik rokona egy szlovén-szlovák csodarábbi, akinek a híressége, jámborsága és emberszeretete az egész országban ismeretes.

* A férfi-szabó iparosokat értesitem, hogy az őszi évszakra raktáramat BÉLÉSÁRUK-
BÁN dusan felszereltem, melyeket meglepő
alacsony Engross árakban árusítok. SZÉKELY
József és Bélésáruháza Avram J. utca 5. szám.

Arcodon ha sok a
miteszter,

Kaiser-Borax

ez ellen biztos szer.

HIREK

* Nagyvárad városának részvétele a királyipár aradi és temesvári látogatásán. A királyipár szombaton Arad, vasárnap pedig Temesvár városát fogja meglátogatni. Mindkét város nagy ünnepséggel készül a magas látogatást fogadni és meghívta a többi erdélyi városokat is. A királyipár látogatása alkalmával rendezendő aradi és temesvári ünnepségeken Nagyvárad városát dr. Bucico Coriolán polgármester és a tanácsnak még több tagja fogja képviselni. Az ünnepséggel kapcsolatban Temesvár városa zászlókat és más díszletet kért kölcsön Váradtól. A polgármester utasította Köszeghy főmérnököt, hogy a kért dolgokat küldje el.

* Csak egyszeres cégtáblaadót kell fizetni. A városi tanács tegnap ülésén foglalkozott a városi adók behajtásának módjait. Ennek kapcsán szóba került a cégtáblaadó is. Benckek Aladár pénzügyi tanácsos arra tett javaslatot, hogy minden cég annyszoros cégtáblaadót fizessen, ahány táblája van, vagy ahányszor jelezve van foglalkozása. Dr. Mengia ellenzi ezt, szerinte minden céget csak egyszeresen lehet megadóztatni, akár hány táblája is van. A tanács a főügyész javaslatát fogadta el. Egyben kimondták, hogy a héber felírást, mint például „kóser“, nem tekintik idegen nyelvűnek.

* Szeszgyárosok értekezlete. Az erdélyi Szeszértékesítő részvénytársaság br. Neumann Károly elnöklésével rendkívüli ülést tartott a Kereskedelmi Csarnokban. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, a gyűlés iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg. Az elnök megnyitó szavai után Erdős Zsigmond, a Szeszértékesítő bizottság vezérigazgatója ismertette azokat az okokat, amelyek a részvénytársaság megalakítását szükségessé tették. Felsorolta azokat a módosításokat, amelyek mellett az érdekeltek szeszkereskedők bekapcsolódhatnak a részvénytársaság munkájába. Több felszólalás után a közgyűlés egy vegyes bizottságot küldött ki, amelyben a részvénytársaság és a szeszkereskedelm képviselői vesznek részt. Ez az ad-hoc bizottság megtárgyalja, hogyan lehetne a szeszkereskedők ellátását minden körülmények között biztosítani. A bizottság javaslatát az igazgatóság elé terjeszti végérvényes jóváhagyás céljából.

* Kávésók, vendéglősök, cukrászok és italmérők figyelmébe! Felkérjük Sind catunok kávés, vendéglős, cukrász és vendéglői iparral bíró italmérő tagjait, hogy a kifüggeszteni rendelt s a folyó hóra érvényes hatósági árjegyzék átvétele végett Sindicatunk titkári irodájában (Rimanóczy-szálló iroda) folyó évi november hó 9. napjától kezdődően és kizárólag délután 5—7 óráig a lehetőséghez képest személyesen megjelenni szíveskedjenek. Oradea-Mare, 1923 november hó 7. — Az elnökség.

* Rosé vonósnégyes november 13-iki hangversenyén a városi zenebarátok hatalmas tömege fogja ünnepelni a jelenkor legnagyobb Mesterét, akit csak igen ritkán van alkalma hallani a mi közönségünknek. Már most jelezzük, hogy a jegyek legnagyobb része elővételben kelt el és mindenki jól teszi, ha biztosítja erre jegyét a szenzációs hangversenyre. Jegyeket a Hegedüs Hírlap-iroda árusít.

* Leszállították egyes cikkek behozatali és kiviteli vámdíját. Tegnap számunkban hírt adtunk arról, hogy a kereskedelemügyi miniszteriumban működő vámbizottság a vámdíjak leszállítását vette tervbe. A tegnap tartott értekezleten leszállították a dó, tűzifa, borseprő, faszeg és nyers glicerin kiviteli vámi illetékét, továbbá a gyermekboba, hordó, vazelin, cipőkrém, és kaucsuk cikkek behozatali vámdíját.

Esernyőket legolcsóbban Blum Vilmosnál a Körösparton.

* Dr. Rozvány Jenő ügyvédi irodája Oradea-Mare, Ritoók Zsigmond (Calvin)-utca 1. szám alatt, az Ügyvédi Kamara házában.

* Bálint Béla, az országos hírű előadó-művész és operaénekes mátol kezdve mindennap fellép a „Parisien Grilli“-ben.

* Az iparosok jótékonyági mulatsága. Több mint 150 embert foglalkoztat az ipartestületi menház édekében megindított mulatság szervezése és anyagi eredményének biztosítása. Öröndetes is, úgy a nagy buzgalom, mint az eddig megnyilatkozott áldozatkészség, mely buzditó például szolgál a jövőre. Felhívjuk a város polgársága figyelmét, hogy mindezek, akik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra számot tartanak, jelentkezzenek az ipartestület hivatalában, hol az részükre ki lesz állítva. A mulatságon való részvétel biztosítása céljából és a költségek megtakarítása érdekében felkérjük a megjelenőket, hogy az estélyen egyszerű ruhában jelenjenek meg. Egyben felkérjük a vigalmi bizottság összes, pénztáros, ellenőr, jegyző, főrendező, háznagy és rendezőtágyait, hogy ma, azaz csütörtök este 8 órakor az ipartestület helyiségébe értekezletre pontosan és teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Az ipartestület elnöksége.

* Szenzációs műsor a Bonbonniereben.

* Husiparosok gyűlése. Felhívjuk az Ipartestület kötelekebe tartozó összes mészáros és hentes iparosokat, hogy f. hó 8-án, azaz ma, csütörtökön d. u. 4 órakor rendkívüli közgyűlésre a Kereskedelmi és Iparkamara termében teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Elnökség.

* A Thomán-hangverseny nov. 10-én, szombaton lesz megtartva, az ujonnan átalakított Kath. Kör ünnepélyes megnyitásával kapcsolatban. Jegyek a Musicában 10 leutól 60 leig.

* Földinségből gyűjtöttak fel a meháiai erdőket. A „Dimineața“ írja: A meháiai erdőségek felgyújtása ügyében az állami erdőfelügyelőség vizsgálatot indított, amelynek során azt állapították meg, miszerint az egyes tüzeseteket bosszúból, szándékosan idézték fel ugyan. azonban a gyakori gyújtogatások, meg a környékbeli lakossága hangulata azt igazolják, hogy ezek a földnélküli emberek nagyon el vannak keseredve és semmilyen eszköztől sem riadnak vissza, hogy földhöz jussanak. A gyújtogatás azért történt, hogy a nagyterjedeimű légett erdőségek földjét az agrárreform alapján kiadják és a parasztság között szétosszák. A tűz még egyes részeken a száraz idő miatt most is tart. A kár több millió.

* Új társulat a Bonbonniereben.

* Magyar tannyelvű elemi iskolák használatára megjelent a legújabb miniszteri tanterv szerint átdolgozott dr. Caba Agoston kir. tanfelügyelő által írt Román nyelvtan Kapható Béres Károly könyvnyomdájában, Oradea-Mare, Nagyvárad, Fő utca 14. szám.

* A legkényesebb igényeket is kielégíti Rimanóczy-utcán a Royal mellett Kertész Reclam üzletének női- és férfiruha, kosztüm és kabát-szövet, selyem és béléssáru újdonságai.

* Megérkeztek és legolcsóbban árusítatnak női-, férfi-, fiu- és leányka-trickók, női- és férfi-harisnya, női-, férfi- és gyermek-zsebkendők. Keller áruházában, Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 8. szám.

* A Körösparti Áruház minden cikk-nél az előírt olcsó árakból tisztviselőknek árengedményt ad.

* Ablakra való diaphan papír — színes és fehér olcsón szerezhető be a Központi Újságirodában.

* Szédülés és fejfájás igen gyakran a belek rendetlen működésének eredményei és rögtön elmúlnak, ha „Koprol“-lal, az idális, jóízű csokoládé-hasajtóval szabályozzuk székletünket.

mélyen leszállított árak csak 15 napig a híres „Schöeller“ Jumper-gyapju csak 4 lei 50 bani dekánként. Oriási választék. Rosenberg Fonaláruházában Sas-passage

ulhalmazott raktár miatt

LEGUJABB TÁVIRATOK

Az állampolgárság kérdése a minisztertanácsban.

Bukarest, november 7. Ma délelőtti minisztertanács volt, amelyen az állampolgárság megállapítására vonatkozó rendelet magyarozata került szóba és a kormány elhatározta, hogy pontos rendelkezéseket fog kiadni a végrehajtási utasítás egyes pontjainak tisztázására.

Megérkezett Budapestre a népszövetség kölcsönbizottsága.

Budapest, november 7. A népszövetség pénzügyi bizottságának a magyar kölcsön előkészítő tárgyalásaival megbízott kiküldöttei kedden este 8 óra 10 perckor a bécsi gyorsvonattal Budapestre érkeztek. A népszövetség kiküldöttei: M. Avenolt, Artur Salter, Pietro Stoppani, P. Jacobsont, L. Reichmann, M. Fourniolt és Pierre Denist, valamint a jóvátételi bizottság hozzájuk csatlakozott kiküldöttjét, Gaston Bouniolst a pályaudvaron a miniszterelnök és a magyar kormány nevében bárcházi Bárczy István h. államtitkár üdvözölte. A fogadáson jelen voltak még a pénzügyminisztérium részéről König Tivadar államtitkár és a külügyminisztérium részéről Wettstein János követségi tanácsos. Megjelent Henry Chassé, a jóvátételi bizottság budapesti képviselője is. A népszövetség kiküldöttei közül az olasz Stoppani felesége is elkísérte. A kiküldöttekkel együtt érkezett még Mile Stellar, a bizottság titkárnője. Az üdvözlések után a kiküldöttek a Hungáriában lévő szállásukra hajtottak.

A népszövetség delegátusai holnap délelőtti mutatkoznak be Bethlen István miniszterelnöknek és a kormány többi tagjainak.

A miniszterelnökségi palotában ma délelőtti Bethlen István gróf elnöklésével hosszabb ideig tartó értekezlet volt a külföldi kölcsön ügyében. A szigorúan bizalmas jellegű értekezleten, amelyen Daruváry Géza, Kállay Tibor, Walko Lajos miniszterek, továbbá Lukács László és Popovics Sándor vettek részt, a pénzügyminiszternek a népszövetségi delegáció számára készített elabórátumát beszélték meg.

Juriga az önálló Szlovákiáért.

Prága, november 7. A képviselőházban

Blum Vilmos esernyői legjobbak és legolcsóbbak.

* A legszebb orosz dal, a Bajkál keringő kottája kapható a Központi Ujság-irodában.

* Megbízható középáru szövetek mellett a legjobb izlésnek megfelelő egész finom raglán, télikabát és öltöny SZÖVETEKET is nagy választékban tartok raktáromon, melyeket szintén meglepő olcsó árban árusítok. SZÉKELY posztóáruház Avram J. (Kossuth) utca 5. szám.

* Lámpaernyőnek batik kreppapir legszebb színekben a Központi Ujság-irodában.

* Saját érdeke megtekinteni azt az árutömeget, melyet a Körösparti Áruház raktára tartalmaz.

TÁVIRAT

5000 méter angol kabát-szövet érkezett minden színben, amit 330 leies : árban árusítunk ki :

Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 10.

SCHNEIDER és MIHELFI

ma folytatták Benes külügyminiszter nyilatkozatáról a vitát. Feierfeig képviselő kijelentette, hogy Csehszlovákia külpolitikáját kizárólagosan franciabarát és németellenes szellem irányítja. Ehhez a németek nem adhatják beleegyezésüket.

Juriga tót néppárti képviselő pártja nevében nyilatkozatot olvasott fel, amelyben szembefordul azzal az állítással, hogy a csehek és a tótok egy nemzet. A szónok arról biztosítja a képviselőket, hogy pártja rendíthetetlenül az állam alapján áll, azonban a központi rendszer mélyreható revízióját kívánja, a tótföld részére pedig legalább a gazdasági önállóságot.

Palkovics magyar keresztényszocialista fejtegetései szerint az expozé beigazolja, hogy Csehszlovákia francia politikát folytat. A kormány politikája ellen szavaz.

A vitát ezután holnapra halasztották.

Véres sztrájkzavargások Lengyelországban.

Krakóból jelenti a Cseh Sajtóiroda: A sztrájkhelyzet Krakóban élesedett ki a legerősebben. Ma délelőtti véres összeütközés történt a sztrájkolók, a katonaság, valamint a rendőrség között. A mai krakói zavargásoknak harminc halottja van és ezenkívül nyolcvan ember részben súlyosan, részben könnyebben megsebesült. A helyzet igen súlyos, mert a sztrájkolók hatalmukba kerítették egy katonai páncélos autóbilét és erről lövöldöztek a katonaságra.

A sztrájkolóknak ezenkívül sikerült lefegyverezniük egy katonai osztagot és ennek fegyvereit hatalmukba kerítették. Krakóban ezidőszakra az utcákon a közbiztonsági szolgálatot felfegyverzett munkások látják el. A katonaságot és a rendőrséget egyelőre teljesen visszaverték.

A szerb-bolgár konfliktus.

Belgrád, november 7. A sajtó megállapítja, hogy a Bulgáriához intézett ultimátum mérsékelt hangú. A bolgár követség épületét rendőrség őrzi.

Szófia, november 7. Hivatalos jelentés szerint a bolgár kormány ma jegyzéket intézett a jugoszláv kormányhoz, amelyben közli, hogy Jugoszlávia feltételeit elfogadja.

* Rózsavölgyi és Moravetz karácsonyi album a Központi Ujság-irodában kapható.

* A legújabb divat 10-es és a Record 11-es száma gazdag bőtartalommal megérkezett a Központi Ujság és Jegyirodában.

* Brassói Kozák Dávid és fia, Európa legjobbjai, leghírevesebb cigányprimásai a mai naptól kezdve a Palace-kávéházban elsőrangú zenekarukkal hangversenyeznek.

* Három grácia, Aranymadár, Cserebere, Bucsukeringő, Marinka táncosnő kottája a Központi Ujság-irodában.

NE ÜLJÖN A VASUTRA,

míg ingyen meg nem szerezte vasuti balesetre szóló biztosítást oly módon, hogy a „Nagyvárad Napló”-ra előfizet, mely halál esetére 100.000, rokkantság esetére 50.000 leire biztosítja minden előfizetőjét. — Önmagának és családjának tartozik azzal, hogy

ne utazzon el, — amíg biztosítva nincs!

Ha hirdetni akar,

— forduljon a Központi Ujság-irodához

Közgazdaság

Tőzsdei jelentések

Zürich, nov. 7 Zárst: Berlin 0000000001, Amsterdam 21775, Newyork 563 5, London 2510 —, Páris 3222 50, Milánó 2495 —, Prága 1642 50, Budapest 00305, Bukarest 270, Belgrád 647 50 Varsó —, Bécs 00079 25, bélyegzett —.

Bukarest, november 7 Zárst. Devizák: Páris 1168 London 910, Newyork 204 —, Róma 910, Zürich 36 70, Prága 602, Wien 29 30 Budapest 110.

Valuták: Márka —, angol font 920 — 930, francia frank 1200 — 1210, svájci 37 — 3750, lira 910 — 920, dinár 240 — 245, dollár 206 — 207, osztrák 2950 — 3000, magyar 80 — 85, szokol 605 — 610.

A budapesti értékpapírpiac zárata.

Budapest, november 7. Angol-Magyar 103, Hazai bank 169, Agrárbank —, Magyar Hitel 567, Jelzálogbank —, Leszármazott —, Olaszbank 30, Osztrák Hitel 108, Salgó 466, Rima 83, Közuti 22, Városi —, Déli 74, Államvasut 296, Nova —, Iparbank —, Földhitelbank 225, Hermes 50, Ingatlanbank 295, Forgalmibank 30, Keresk. hitel 15, Magyar-Német bank —, Mercur 17, Keresk. bank 910, Bslv Tak. 28, Egy. Bpest főv. 123, Magy. Ált. Tak. 135, Pesti Hazai Első 2750, Fonciére —, Borod Miskolci 73, Concordia 56, Első bp. gőz 162, Gizella 38, Hungária gőzm. 76, Victoria 265, Transdanubia —, Beocini 930, Borsodi szén 215, Északmagyar —, Szászvár 280, Kohó 630, Drasche 235, Magnezit 2250, Magy. Asphalt —, M. Ált kőszén 2000, Urikányi 1150, Atheneum —, Frankli —, Glóbus 35, Kunóssy —, Pallas —, Révai —, Rigler —, Stephaneum —, Koburg 30, Csáky 36, Gazd. gépgyár —, Fegyver 1880, Frankl —, Ganz Danubiu 4150, Ganz vill. 1300, Gép és vasut —, Györfly Wolf. 90, Hoffher 150, Kaszab —, Kühne —, Láng 107, Lipták 27500, Mág. Magyar acél —, Magy. Belga —, Vagg —, Roessem. 38, Schlik 76, Schuller 5, Teudloff 80, Wörner 17250, Osztr. légsze —, Bárdi —, Baróti szesz 13, Bo 71, Brassói —, Chinoi —, Danica 8, Diana —, Egisz 20, Izzó 300, Tex —, Gyapjmosó —, Papiripar 41, Rész —, Flóra 130, Fővárosi sör —, Goldberger 73, Hungária műtr. 165, Hóvát cukor —, Karton 56, Klotild 8, Kőb. polg. sör —, Cukoripar 2525, Lám 160, Auer —, M. kender —, Österm 182, Pamutipar —, Ruggyanta 172, S lám —, Vasuti forg. 154, Marosv. p —, Mezőgazd. ipar 440, Ocean 28, Ol ipar 61, Pannonia sör —, Phöbus Villányi pezsgő 40, Zagyva pálfalvai Alt. fp. (Mercur) 1150, Ely. fa 25, Gu mann 512, Lignum Tröst 66, Magy. At. —, Magy. Am. fa —, Malomsoky Neuschloss-Lichtig 10, Uj Ofa 450, Ors gos fa —, Rézbányai 135, Szlavonia Union d. Usines —, Viktoria butor —, Zabolai 102, Zenta és rosk. 140, Adria 3, Atlantica 40, Levante 525, Miskolci —, Trust 83.

Budapest, november 7. A keddi mag forgalomban a következő árfolyamok for tak elő: Angol Magyar Bank 108000, Ha

Cipészek és csizmadiák
figyelmébe!

Mandel, Traub és Erdős bőrkereskedést nyitott.

Ajánlják olcsó árban raktáron levő összes bőrárukat, valamint a felsőrészt mérték után a legolcsóbb árban készítenek. Vidékiek várhatják, — Str. Avram Iancu (Kossuth Lajos-utca) 16.

Hungária cipőüzlettel szemben.

18000, Lloydbank 14000, Magyar Hitel 56000, Ingatlanbank 290000 (áru), Olszbank 32000 (áru), Merkurbank 20000, Osztrák Hitel 100000, Kereskedelmi Bank 1065000, A. Takarékszövetkezet 140000 (áru), Pesti Hazai 330000, Viktória malom 300000, Borsodmiskolci 88000, Kohó 600000, Készén 2025000, Sgó 470000, Urikányi 1120000, Ganz-Danubius 4600000, Ganz Villamosági 1580000, Rna 80000, Izzó 465000, Cukor 2550000, Ctermelő 190000 (áru), Hazai fa 140000, Psici 1625000, Délivasut 79000, Nova 112000, Amvasut 300000.

Este 8 órákor: Az esti magánforgalom egy árnyalattal javult a hangulat. Artrázstértek közül több lényeges javulást el. A következő árfolyamok fordultak el; Magyar Hitel 565000, Osztrák Hitel 103000, Rima 83000, Salgó 465000, Délivasut 8000, Készén 2250000, Fegyver 1150000, Georgia 480000, Cukor 2600000, Gumi 195000, Nova 114000, Urikányi 1200000, Pesti Hazai 250000, Fővárosi Takarékszövetkezet 145000, Merkur 10000. A középénz kasszanapra 2 százalék. Budapest, november 7. A terményfőzsen a vevők és eladók egyaránt tartózkodnak. A forgalom csekély volt és mindössze néhány vagon buza kelt el. A lanya irányát mellélt a buza 1500, a rozs 500 és a zab 1000 koronával lett olcsóbb. A malomártektell ma nem állapított meg újabb lisztárakat.

A tőzsde tanács hivatalos árfolyamai: Hetvenhatkilós tiszavidéki buza 88000, fejérmegyei és pestvidéki 87000, hetvenkilenc kilós tiszavidéki 87000, fejérmegyei és pestvidéki 80000, rozs 58000, takarmányárpa 64000, árpa 77500, köles 78000, zab 66000, tenyéri 65000, repce 170000, korpa 36000 korona mázsánként budapesti paritásában.

Budapest, november 7. (Liszipiac.) Ma a malara 1700, duplanullás buzaliszt 1600, nullás 1500, kettős 1350, hatos 900, hét és feles 850, buzakorpa 320, hetvenöt százalékos rozsliszt 700 korona volt kilónként vidéki nagymalomból zsákkal együtt.

Szövet különlegességeink elismert legjobbak és a legolcsóbbak. -- Dús választék!!!!
BAVAS és GRÜNFELD posztókereskedők str. Josif Vulcan 4.

SZINHÁZ

Heti műsor:

Csütörtök: Traviata, A) bérlet 33. sz.
Péntek: Papa kedvence, B) bérlet 34. sz.
Szombat délután: Marinka táncosnő, mérsékelt helyárral.
Szombat este: Szép asszony kocsis, ujdonság, bérleten kívül, először.
Vasárnap délután: Aranymadár, mérsékelt helyárral.
Vasárnap este: Szép asszony kocsis, bérleten kívül.
Hétfő délután: Asszonyok bolondja, mérsékelt helyárral, fél 4 órákor.
Hétfő este: Román előadás, a bukaresti Nemzeti színház vendégjátéka.

(*) Traviata. Ma új szereposztásban és új betanulásban Verdi gyönyörű zenéjű operája, a Traviata lesz műsoron A) bérletben, melynek főszerepeit Baranyai Jolán, Gavora, Feleki, Tihanyi, Márkus, Békési, Harsányi és Bereng éneklik. A zenekart Váradi fogja vezényelni.

(*) Papa kedvence — Pintérel. Péntek este B) bérletben a legszellemesebb francia bohózatok egyike, a „Papa kedvence” kerül színre. A főszerepeket a kitűnő bohózatnak Pogány, Körösi, Tóth, Harsányi, Misoga, Balasa és Sorr játsszák.

(*) Szép asszony kocsis. Nap-nap után szorgalmasan próbál az operettegyüttes Hetényi Elemér főrendező és Szatmári karnagy vezetése mellett a szombat este színre kerülő táncos operettujdonságból, a „Szép asszony kocsis”-ból, mely ma már az összes erdélyi színpadoknak nagysikerű darabja. E mulattató szövegű, kellemes, könnyed zenéjű táncos operett főszerepeit Pintér, Biczó, Zilahy, Borovszky, Galambos, Misoga, Hetényi, Madas, Vigh és Balasa játsszák. A Misoga által betanított táncszámok, melyeket Misoga és Zilahy adnak elő, frenetikus hatást fognak kiváltani. Ez operett szombaton és vasárnap lesz műsoron bérleten kívül.

(*) Délutáni előadások. Szombat délután a „Marinka táncosnő”, a nagyszerű táncos operett lesz

színen mérsékelt helyárral, melynek főszerepeit Biczó, Zilahy, Borovszky, Misoga, Vigh, Harsányi és Balasa játsszák. Vasárnap délután a „Pintér Biczóval” kerül színre Pintér Biczóval a cimszerepben. A többi szerepeket a táncos operettben Misoga, Vigh, Madas, Hetényi és Gálfi játsszák. — Hétfő délután — mivel este román társulat játsszik a színházban — is lesz előadás. Ez a kalommal az idei szezon egyik kitűnő táncos operettje, az „Asszonyok bolondja” kerül műsorra mérsékelt helyárral, melynek főszerepeit Pintér, Biczó, Misoga, Vigh és Nagy Margit játsszák. E három délutáni előadásra már meg lehet váltani a jegyeket, amit tanácsos is előre, mert a pénztárnyitásnál — az elővételből ítélve — csak állóhelyek lesznek kaphatók.

(*) A Dorian-film színházban ma, csütörtökön utoljára látható a csendes „Cezarina” harmadik része. Az előadások kezdete 4, 5, 7 és 9 órákor, két teremben felváltva. Mint-hogy a 9 órás előadásra a jobb helyek már elkelték, ajánlatos a délutáni előadásokra jegyet váltani.

(*) Monna Vanna monumentális egyrészű, 7 hosszú felvonásos filmdarabja ma, csütörtökön is vetítésre kerül az Apolló moziban. Miután a 7 hosszú felvonás vetítése teljes 2 órát vesz igénybe, ezért az előadások pontban 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

Telefon 203.

Telefon 203.

Eladó sürgősen!

Strada Nicolae Zsiga (Lukács György-utca) 14. számú ház nagy telekkel, Str. I. C. Bratianu (volt Szaniszló-utca) szép ház — háromszáz ezer leiert —

Ardeal Str. Episc. Ciorogariu (volt Uri-utca) 8. szám.

Telefon 203.

Telefon 203.

Női bőrkeztű, női mellények, férfi és női harisnyák érkeztek
OLD ENGLAND-hoz
Piata Regina Maria (Bémer tér)

Új szücsüzlet.

Bodnár Lajos

Zöldfa-passage.

Legjutányosabb készítése mindenféle szücsmunkálatoknak.

Rókat, szörmét legújabb módszer szerint, legszebben fest

UNIO gőzmosógyár
CLUJ Lloyd 1025

PUTNOKY
ROMÁN-MAGYAR
és
MAGYAR-ROMÁN
NAGY SZÓTÁR
kapható a KÖZPONTI ÚJSÁG- ÉS JEGYIRODÁBAN

Cégváltozás miatt az összes raktáron levő
öltöny, télikabát és raglán szöveteinket
rendkívül olcsó árban dolgozzuk fel.
KLEIN TESTVÉREK
uri szabók
Str. Teatrului (Színház-u.) 4. Adorján-ház

Felhívás!

Alulírottak mint a Cafe-Restaurant Lido betéti társaság felszámolóit, közhírré tesszük, hogy a nevezett betéti társaság feloszlását a választott bíróság jogerős ítélete kimondotta és a választott bíróság alulírottakat a keresk. törvény III—115. §-ában meghatározott jogkörrel felszámolókként kinevezte.

Felhívjuk ennélfogva a Cafe-Restaurant Lido betéti társaság összes hitelezőit, hogy követeléseiket a Palace-szálloda irodájában (I. emelet) naponként délután 2—6 óráig a legrövidebb idő alatt a felszámolóknak jelentésükbe abból a célból, hogy jogaik a társasági vagyont értékesítésénél biztosítsanak.

Oradea Mare, 1923 november 8.

Vajda Sándor,
Schweitzer Adolf,
bíróilag kinevezett felszámolók.

Árverési hirdetmény.

Alulírottak, mint a Cafe-Restaurant Lido betéti társaság „felszámolás alatt” bíróilag kinevezett felszámolóit, közhírré tesszük, hogy a Cafe-Restaurant Lido üzleti felszereléséhez tartozó összes ingóságok és pedig: vendéglői asztalok, székek, porcellán- és zománc edények, ezüst- és alpacca evőeszközök és egyéb felszerelések, éttermi asztalneműek, három nagy jég szekrény, üvegredek, teljes konyhaberendezés, fagyasztógép és fagyalt-aparatus teljesen felszerelve, egy nagy bor- és sörkímérő pult 2 sör csappal és 1 víz csappal, cukrászati műhely felszerelés és egyéb az üzlethez tartozó anyagok és ingóságok, az 1923. évi november hó 19. napján

délután 2 órától kezdődőleg és esetleg folytatólag 1923. évi november hó 20. napján délután 2 órától kezdve megtartandó önkéntes árverésen a Cafe-Restaurant Lido helyiségében Parcul Eminescu (volt Ezredévi emléktér) a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett el fognak adni.

Az árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt, alulírott felszámolók kezéhez biztosítékként letenni.

Az árverés alá kerülő ingóságok csoportokba foglalva fognak árverés alá bocsátatni.

Az árverési vevők a megvett ingóságokat az árverés befejezésétől számított 24 óra alatt tartoznak elszállíttatni.

A venni szándékozók az árverés alá kerülő ingóságokat az 1923. évi november hó 14, 15 és 16. napjain délután 2—3 óráig a Lido helyiségében megtekinthetik.

Kelt Oradea-Mare, 1923. november hó 6-án.

Vajda Sándor,
Schweitzer Adolf,
bíróilag kinevezett felszámolók.

Lószerszámvereték

elsőrendű kivitelben, minden alakban, nikkelből és rézből

Lloyd 1936

Metallum fémárugyár
faz- és fémöntőde Brassó Brasov, Vasut-u. 37.
Veszünk ócskarezet és fémeket minden mennyiségben

Házat venni

a belvárosban beköltöztethető nagyobb lakással. Csakis háztulajdonosok részletes ajánlatukra reflektálok „Dollár” jellegére e lap kiadói hivatalába.

APRO HIRDETESEK

Egy szó ára 2 lei, a legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 20 lei.

Legolcsóbban és leggyorsabban
vizumoztat
a Központi Ujság-iroda. Telef. 1074

HAZASSÁG

Intelligens fiatalember nőül venné azon 24-26 év körüli hölgyet, ki öt Amerikába kíségeten. Leveleket „Uj világ” jelleg alatt a kiadó továbbítja.

Adás-Vétel

Eladó egy teljesen jókarban levő Schöberl-ágy-pamlag. Cim Schwartzné, Sirol Gerbilor (Szarvas-sor) 7. 4238

Igen olcsón eladó 14-17 éves leány részére teljesen jó állapotban levő fekete bársonyalap, sötétkék szövetruha, világosdrapp gallérral, magasszáru 36-os barna antilopbetétes bőrcipő. Petőfi-utca 12. 4240

Olcsón eladó 6 szobás modern villa szép gyümölcsösrel és minden mellékkel, vétel esetén azonnal elfoglalható. Értekezhet a Feledi Sándor, I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 63.

Eladó egy kanapé és egyéb háztartási cikkek a vasuti dohánytözsében. 5952

Eladó Mária királyné tér mellett 4 szobás, fűtőszobás magánház. elfoglalható, az egész 550 ezer lei. Weisz Gizi Str. Tipograf (Nyomda-utca) 4.

Str. Aurel Vlaicu (Vámház-utca) új 3 szobás magánház elfoglalható lakással eladó Adásvételi Rt. Parcul Traian 12. Értéktés d. után.

Kifűtő gyártmányu zongora és egy karikahajós Singer-gép eladó. Alexandri (Teleki-utca) 53. szám.

Valódi perzsa függöny, egy szárny eladó olcsó áron. Cim a kiadóban.

ELADÓ szőnyegszövedőszék 350 és 450 nagyságban Helfy zsáküzletben Str. Avram Jancu 7. 5949

Str. Cimeterului (Temető-utca) üzlethelyiség átadó. Adásvételi Rt. Parcul Traian (Széchenyi-tér) 12. Értéktés d. után.

Bélyeggyűjtők figyelmébe! Külföldi bélyegek nagy választékban, valamint bélyeg-csomagolók kaphatók Központi Ujság-irodában.

Napi 1-2 órára könyvelést, irodai könyvek rendbehozását vállalom. Cim a kiadóba kérek. 4240

Egy jömenetű fűszerüzlet szép lakással azonnal átadó. Cim a kiadóhivatalban. 5951

Eladó perzsa mintájú 2+5-3+5 ebédli szőnyeg. Str. Pavel 12. földszint, 2. ajtó. 5950

Nagyváradi látkepes levelező lapok román-magyar felirással nagyobb mennyiségben is kapható a Központi Ujság-irodában.

Allást nyer

Zu zwei 14-15 jährige Mädchen wird ein intelligentes Fr. oder ältere Dame gesucht. Offerte mit Gehaltsansprüchen sind an die Administration unter „S. 5000“ zu richten. 3510

Utazót, ki fűszeráruval dolgozik, megbíznék egy, a szakmába vágó áru eladásával. Cim a kiadóhivatalban. 4235

Ügyes szobaleányt keres azonnali belépésre Uilmann Sándorné Piata Mihai Viteazul (Nagy-piac-tér).

A város legjobb helyén ujságelárusító bódéhoz némi kaucióval rendelkező árust keres azonnali belépésre a Központi Ujság-iroda.

Egy mindenféle leány jó bizonyítvánnyal felvétetik. Cim a Központi Ujság-irodában. 4232

Hetenként 6-800 leut kereshet könnyű munkával. Cim a kiadóban.

Deutsche Fräulein sucht Stelle zu Kindern. Strada Gojdu 25. 3511

KÜLÖNFELE

Perfect román instruktor keresek második liceumista mellé. Cim a kiadóban.

Különbejárati butorizott szobát keres fiatal uriember. Cim a kiadóhivatalban.

Erdély hivatalos telefonkönyve 10 lejért kapható a Nagyváradi Napló kiadóhivatalában (Rimanóczy-utca 4.)

Eladó házak

A város minden utcájában beköltözhető 60 ezer lejtől 3 millióig vannak lakások 1-5 szobáig butorral vagy anélkül, üzletek, souterainek, szőlők, földek stb. Ha házat, üzletet, lakást, szőlőt, földjét, butorizott lakást eladni, kiadni, cserélni akarja, forduljon bizalommal hozzám, diszkrétan elintézem azonnal. Bizományba bármit elfogadok.

Weisz Gizi

közvetítő irodája
Str. Tipografiei (Nyomda-utca) 4. sz.

Kalapcsomagoló papír minden színben legolcsóbban beszerezhető a Központi Ujság-irodában.

Román, francia, néme fordításokat a legprecízebben végez a Nagyváradi Napló kiadóhivatala.

Lakását izlésesen, elegánsan, akarja berendezni. vegye meg a „DAME” régi számát. 8 lei drbjá.

A Bajadér, Gárdista „Aranymadár” operettek kottái kaphatók a Központi Ujság-irodában.

Megjelent az új téli menetrend zsebkiadása
Ára 10 lei. Kapható a Központi Ujság-irodában.

Remélem tudja már hogy leggyorsabban intézi el utlevél ügyeit és VIZUMÁT
Kolozevácson, Braszóban és Bukarestben DEUTSCH és FIA futáirodája Palace (volt Panonia kávéház).

Naptárak az 1924. évre megjelentek 84 oldal terjedelemben, nagy negyed-rét alakban, minden hasznos tudnivalókkal, gyönyörű elbeszélésekkel, azonos szöveggel „MESEMONDÓ”, „FÖLDMŰVELO”, „KERESZTENY ÉLET” és „PÁZMÁNY PÉTER” cím alatt. Eladási ára 15 lei, viszont eladóknak 20% engedmény, gyorselárusítóknak külön engedmény. Kapható Simon és Vescan könyvnyomdájában Situmare (Szalmár) Iskola-utca 5. szám.

Az „Építési és Telekadásvételi Részvénytársaság” napi értesítője.

Intézeti helyiség: Parcul Traian (Széchenyi-tér) 12. Értéktés idő: d. u. 4-6-ig
Ingatlanok eladását elvállaljuk, ingatlanok adásvételét közvetítjük. Házaikat kezelést elvállaljuk. — 24 0/0-ra elvállaljuk magán-pénzek kihelyezését. Kölcsönöket jelzálogi bekebelezésre, kézzizálogra megszerzünk.

Eladó ingatlanok:
Szacsavay-utca ház átadó szép lakással, tágas, szép műhellyel. — Kereszt-utca 9. sz. nagy bérház több részben is eladó. — Kertész-utca 12-a több lakással, kerttel. — Calea Victoriei 51-b (dr. Lakatos-ház) átadható lakással. — Str. Saguna két emeletes bérpalota átadható uri lakással. — Str. Berkovits Ferenc 43. ház átadható üzlettel, lakással, mellette levő üres telek külön is eladó. — Str. Berkovits Ferenc 41. erős bérház átadó két szobás lakással. — Strada Maghiara 5. átadó lakással. — Str. Pavel 15. alatti ház 3 lakással. — Str. Sig. Váradi 60. sz. sarokház. Str. Nic. Zsiga 42. számú ház több lakással, akár egészben, akár kisebb részben eladó. — Heltai-utca 6. sz. több lakással. — Pece-utca 18. sz. ház 7 lakással, nagy fronttal. — Velencepart nagy raktár, szép lakás, gyári helyiségek, ipartelepnek nagyon alkalmas. Kálvária-utca gyönyörű villa 5 szobás szép lakással. Kálvária-utca 64. sz. fél-emeletes épület több lakással. — Kálvária-utca 34. sz. ház, 3 darab 1

szobás, 1 darab 2 szobás lakással, kerttel, vételár 1/3 része rajta maradhat. — Vállalatnak alkalmas 16 szoba és melléképületeiből és egy önálló lakásból álló kettős épület gyönyörű berendezéssel eladó. Az egész elfoglalható. — Lipót-utca 1. alatti ház. Alsó-Nilg-sztelep 100-16. ház, 8 lakással eladó. — Str. Ciorogariu 8 darab 1 szobás lakással, nagy műhely. — Körösoldalon Török-zugban Ötvös Mihály-féle szőlő. — Ipartelep. 1/2 emeletes tágas nagy műhellyel, munkaházakkal, 2 hold kiterjedésben. — Templom-utca 19. alatti ház 5 lakással, istállóval. Str. Alexandri bérház üzlettel, több lakással. — Váradszőlőson 1 hold bértelekkel bíró lakóház, elfoglalható lakással, istállóval eladó. — Kismagyar-utca 27. ház átadó lakással. — Dobran 2 hold szőlő, 5 hold erdő, 5 hold föld, 2 ház 220.000 lejtől eladó. — Fugyivársárhelyen 3 hold szőlő eladó. — Tenkei járásban évek óta fennálló, kitűnő fűszer- és vasüzlet, korlátlan italmérés, kávéház, faraktár lakással átadó. — Teleki-utca 9. alatti bérházban tágas pince és raktárhelyiség bérbeadó. Ujvároson 2 utcára nyíló emeletes bérpalota 11 szép modern lakással. Nagyszalontán 1 holdas nagy telek, uri szép lakással, iroda helyiségekkel, színekkel, bármely ipartelepnek alkalmas. Nilg-sztelepen 1 szoba, könyvtár (35000 lei kamatmentes kölcsön ellenében, bér-fizetés nélkül) Ezenkívül sok ház eladó. Eladó házat, vagy üzletet, kihelyezendő pénzt jelentse be intézetünknek.

Iparvállalatok, mezőgazdák és kereskedők fehér szózt

szalonnát

2-4 táblásig I-a olvasztott disznósírt, füstölt, paprikás stráf szalonnát napi áron alul beszerezhetik

HERCZ IMRE cégnél Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 32. Telefon 4-38. Alapított 1911-ben.

Ha pontos és gyors

magyar-román vagy román-magyar fordításra

vagy bármilyen iratok, kérvények stb. legépelesére van szüksége, forduljon a Nagyváradi Napló kiadóhivatalához Strada Rimanóczy-utca 4.

Üzleti könyvek rendkívül olcsó

áron. Főkönyv, Folyószámlakönyv, Pénztárkönyv, Pénztárnapló, kópiakönyv, Strazza minden nagyságban és vonalozásban. Finom békeidei papíron, erős vászonkötésben, bősorokkal.

Központi Ujság-iroda Oradea-Mare, Rákóczi-ut 1

Vásároljon a termelőnél

GYAPJUIPAR Rt. Str. Regele Ferdinand 13

A gyár összes termékének lerakata. Eladás szigorúan szabott gyári áron. Telefon 16-63. Sürgőycim: Fonal.

Bárd és Nádor egyesített Karácsonyi Album

az 1923/24. évre megérkezett a Központi Ujság-irodába. Ára 96 lei

Vizumokat

leggyorsabban, legolcsóbban elintézt

Kálmán és Szirmai Str. General Mosoiu 7. (Mezey Mihály-u.) — Futárjárat naponta Cluj — Brassó — Bucarest között. Telefon 2-21.

Schillinger Miksa r.-t. Budapest V. Rudolf rakpart 7.

Fiókok: Wien, I. Johannesgasse 4. — TIM ȘOARA, Posta utca 8.

Ajánl

nagy tétel különböző használt exportképes zsákokat.

Sürgőycim: Schillingerem.

Zsák- és ponyvakölcsönzés.